

Socialnämnden

Remiss Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer (SOU 2021:57), Fi2021/02516

Förslag till beslut:

Socialförvaltningen föreslår socialnämndens arbetsutskott föreslå socialnämnden besluta

att anta remissyttrandet så som sitt eget och översända det till Finansdepartementet

Sammanfattning av ärendet

I remiss av SOU 2021:57 inbjuds Strömstads kommun att före den 15 oktober 2021 inkomma med synpunkter. Då remissen berör hela det kommunala området har också KLF – kommunjuristen getts möjlighet att lämna synpunkter

Regeringen beslutade 2019-09-05, att utreda och föreslå åtgärder som ökar förutsättningarna, att rätt uppgifter om folkbokförda registreras i folkbokföringsdatabasen och att lämna förslag till ett säkrare system för samordningsnummer med syftet att öka tillförlitligheten och användbarheten.

Särskilt ska det beaktas hur kontrollen av en persons identitet bör utformas vid tilldelning av samordningsnummer också för asylsökande.

Delbetänkandet är omfattande och socialförvaltningens utredare har valt att fokusera på delar som berör Strömstads kommun som gränsstad till Norge, relaterat till en rörlighet av människor som finns i gränsregionen där Norges hantering av liknande frågor för asylsökande flyktingar till Norge har betydelse.

Övriga delar i betänkandet lämnas utan synpunkter.

I yttrandet föreslår Strömstads kommun att delbetänkandet beaktar;

1. Effektiv samverkan och samarbete ned Norska myndigheter, särskilt i gränsregionen med samma syfte som betänkandets intentioner.
2. Effektivare samverkan mellan Migrationsverket och polismyndigheten
3. Effektivare och utvecklad samverkan mellan Migrationsverket och kommunerna avseende asylsökande som bosatt sig i kommunen
4. Effektivare anmälan om utvandring
5. Åtgärda felaktigt folkbokföring i flera olika situationer
6. En mer sammanhållen identitetsförvaltning
7. I Norge pågår ett unikt arbete för en unik norsk identitet

Yttrande

Strömstads kommuns särskilda förutsättningar

Strömstads kommun har ca: 13 000 invånare och gränsar till en befolkningsrik region i Norge. Rörligheten i gränsregionen är omfattande, (pandemitiden obeaktad) och andelen besökare och bosättare i Strömstad från Norge har stor betydelse och påverkan på hela samhället, inkl. den kommunala sektorn. Norge tar emot personer som söker asyl, som får uppehållstillstånd, som får avslag men som i likhet med alla andra personer rör sig fritt i gränsregionen och det finns många frågetecken kring deras boenden- och vistelsesituationer i gränsregionen. Gemensam nämnare med aktuell utredning är att det i kommunen saknas uppgifter om merparten av dessa personer.

Det är angeläget att öka förutsättningarna så att rätt uppgifter om boendesituationerna blir klarlagda. I en gränsregion är behovet stort av samordning och samarbete för att rätt uppgifter ska vara registrerade, rätt person har rätt samordningsnummer eller motsvarande och att identiteten är kontrollerad också i Norge på målgrupper som rör sig i gränsregionen från Norge till Strömstad.

1. Effektivare samverkan och samarbete ned norska myndigheter, i gränsregionen utifrån betänkandets intentioner.

Det är viktigt att välfärdsförmåner används rättssäkert, att otrygga boendesituationer, organiserad och icke organiserad brottslighet förebyggs och att folkbokföring, samordningsnummer eller motsvarande i Norge, samt identitetskontroller fungerar optimalt också i gränsregionen. Dubbel folkbokföring, folkbokförd utan att bo på adressen, oklara boendesituationer och vistelser bedöms vara några situationer som förekommer.

2. Effektivare samverkan mellan migrationsverket och polismyndigheten

Det är viktigt att betänkandet tar med perspektivet att förhållanden i Norge i motsvarande frågor påverkar personer som rör sig i gränsregionen. En mer effektiv samverkan mellan migrationsverket och polismyndigheten är av stor betydelse.

Asylsökande som fått avslag- överklagar, kan få verkställighetshinder ofta i årslånga processer i migrationsverkets handläggning. I situationer då personer slutligen får beslut om att avvisas från Sverige, tillkommer ytterligare lång väntan på att polisen ska verkställa en avvisning.

Konsekvensen för individ och familj blir en osäker, otrygg tillvaro i kommunen där rättigheter, möjligheter och skyldigheter blir oklara. Anställningsbarheten är begränsad, försörjningsstöd behöver ofta betalas ut och behov av barnomsorg, förskola, fritids, vuxenutbildning efterfrågas.

Kommunen får bära ansvar och kostnader under lång tid, i väntan på att statliga myndigheters beslut och insatser ska verkställas - en oönskad situation uppstår. Genom att korta ner tiden som asylsökande vistas i kommunen och i gränsregionen förebyggs brottslighet, ansvarsfrågor tydliggörs och samhällets förutsättningar att vara tryggt ökar.

3. Effektivare samverkan mellan migrationsverket och kommunerna avseende asylsökande som självbosatt sig i kommunen

I Strömstad bor det sedan 2015 jämförelsevis många självbosatta asylsökande utan att kommunen vet något om deras boende eller identitet.

Arbetet med tidiga etableringsinsatser, ett effektivare nyttjande av ekonomiska resurser, förebygga brottslighet är några fördelar med effektivare samverkan om boende och identitetsuppgifter

Migrationsverket hänvisar till sekretess och lämnar inte ut några uppgifter som skulle kunna gynna etableringen. Länsstyrelserna utlyser projektmedel bl.a. med syftet att erbjuda de asylsökande tidiga insatser. Ett ineffektivt nyttjande av resurser uppstår.

Då tjänstemän i kommunen efterfrågar uppgifter om asylsökande hos migrationsverket hänvisas till sekretess.

Det är till nytta för resurserna i samhället och individen om utredningen öppnar upp för ökade möjligheter, exempelvis genom automatiserad behandling av personuppgifter vid behov.

4. Effektivare anmälan om utvandring

Det finns exempel på personer som är folkbokförda i Strömstad men varit utvandrade i två år. Det finns exempel på personer som aldrig är i sin bostad och personer folkbokförda i Strömstad men faktiskt boende i Norge.

Det är viktigt att Skatteverket inom ramen för utredningen hittar vägar för att effektivisera folkbokföringen och anmälan om utvandring.

5. Åtgärda felaktig folkbokföring i flera olika situationer

Det finns exempel på personer som folkbokför sig på annan persons adress utan att personen som bor på adressen har vetskap om detta. Det finns personer som bor i företagslokaler, flera personer boende på samma adress trots en liten bostad, eller att det bor fler personer i en bostad än vad som är folkbokförda där. Förekomsten har bl.a. varit synbar i målgruppen asylsökande och flyktingar i Norge som rör sig i gränsregionen.

Det är viktigt att utredningen om folkbokföring medför ökade möjlighet till korrekt folkbokföring, även i de delar som relaterar till situationen i gränsregionen. En särskild plan för uppföljning i kommuner där skatteverket endast har digital närvaro är viktigt.

6. En mer sammanhållen identitetsförvaltning

Idag är ansvaret för identitetsförvaltningen uppdelat på flera aktörer.

Delbetänkandet tar upp framtida ambitioner med ökad samordning och utökad användning av biometri. Strömstad påtar särskilt de utmaningarna som finns med att också samordna och samverka och säkra folkbokföring, samordningsnummer och identitetskontroller med utvecklingen i Norge.

Strömstads kommun påverkas på ett betydande sätt av den fria rörligheten i gränsregionen och ser möjligheter med att utreda en sammanhållen identitetsförvaltning

7. I Norge pågår ett unikt arbete för en unik norsk identitet

I gränsregion är det viktigt med samsyn för att förebygga felaktiga utbetalningar ur välfärdssystemen, förebygga, upptäcka och åtgärda brottslighet och annan social utsatthet som kan bli följden av brister i folkbokföring, samordningsnummer och identitetskontroller. Det är därför av vikt att följa och samverka med motsvarande norska myndigheter.

Barnperspektiv (FN:s barnkonvention)

Effektivare och mer korrekta uppgifter om identiteter, folkbokföring, samordningsnummer bedöms gynna barns trygghet.

Ekonomiskt perspektiv

Förslagen om ett säkrare system för korrekt folkbokföring, säkrare kontroll av identitetsuppgifter, säkrare samordningsnummer och en mer effektiv samverkan mellan myndigheter bidrar till bättre nyttjande av samhällets resurser.

Folkhälsoperspektiv

Åtgärder som ökar förutsättningarna, att rätt uppgifter om folkbokförda registreras, att öka tydligheten var personer bor, ett säkrare system för samordningsnummer, säkrare kontroller av personer identiteter kan minska otrygga och ovissa situationer och därigenom förebygga stress och ohälsa.

Juridiskt perspektiv

Socialförvaltningen har inte några aspekter att tillföra utifrån detta perspektiv

Miljöperspektiv

Socialförvaltningen har inte några aspekter att tillför utifrån detta perspektiv

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2021-08-31 signerad integrationshandläggare Thomas Niklasson.

Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer – betänkande av utredningen om folkbokföring och samordningsnummer SOU 2021:57

Thomas Niklasson

Integrationsamordnare
0526-19275
thomas.niklasson@stromstad.se

Helena Lilliebjelke

Förvaltningschef
0526-19208
helena.lilliebjelke@stromstad.se

Beslutet skickas till

SN diarie, Finansdepartementet